

ЗВІТУЮТЬ КОМУНІСТИ ЮРФАКУ

ВИКЛЮЧНО відповіальні завдання підготовки спеціалістів високої кваліфікації, добре озброєних теоретично і практично, активних борців за торжество комунізму поставив перед працівниками вищої школи ХХІІ з'їзд КПРС.

— Як же ми втілюємо рішення з'їзду в життя у себе на факультеті, що робимо для цього, що мусимо зробити для дальшого поліпшення виховної, учбової та наукової роботи на факультеті? — на цих питаннях зосередив увагу секретар партбюро юрфаку І. О. Греков у доповіді на звітно-виборних партзборах.

У виступах комуністи розглянули недоліки роботи за рік, відзначили певні успіхи, але основну увагу зосередили на шляхах поліпшення своєї роботи.

Г. О. Плосконіс вказав на необхідність глибшого вивчення студентами-юристами марксистсько-ленінської теорії. Промовець запропонував ширше використовувати можливості зустрічей в міжсесійний період, зокрема, в недільні дні, для роботи із заочниками. Г. Плосконіс зробив закід партбюро і деканату, відзначаючи, що минулого року забувались деякі хороши традиції. Зокрема, менше уваги, ніж раніше, приділялось спільному виховному заходам факультету і тих організацій, де працюють студенти.

Л. О. І. Височанська запропонувала читати юристам курс основ марксистської етики та естетики, влаштовувати дискусії по творах мистецтва, в яких відображені роботи радянських юристів.

К. І. Удалих присвятив свій виступ ролі комуністів у справі поліпшення учбової роботи, поставив питання про необхідність проведення в загальноуніверситетському масштабі обміну досвідом роботи з вечірниками та заочниками. Про окремі недоліки в учбовій роботі говорив Ю. С. Червоний. Деякі з викладачів ще мало працюють з студентами за межами обов'язкових занять. Потребує факультет допомоги ректорату у зміцненні учбової бази. Юрфаку вкрай потрібна криміналістична лабораторія, відсутність якої негативно впливає на практичну підготовку.

Л. М. Стрельцов звернув увагу на недоліки проведення консультацій, організації складання залогованистей. Він гостро критикував партійне бюро і деканат за безпорадність у справі видання збірника наукових праць.

І. О. Середа на прикладах показав, що інколи хороши рішення погано втілювались в життя, і залишив посилити роботу відділу товариства по розповсюдженю політичних та наукових знань.

Секретар парткому ОДУ Л. Х.

Калустян звернув увагу партійної організації на необхідність реального вивчення питання про розстановку викладацьких сил, посилення контролю за роботою окремих погодинників, а також залишив пояснення всіх зусиль щодо організації стаціонару.

Збори обрали новий склад бюро, до якого увійшли: І. О. Греков, Л. М. Стрельцов, К. І. Удалих, Ю. С. Червоний, В. П. Ващенко.

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

ЗА наукою КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 29 (728)

Субота, 20 жовтня 1962 р.

Ціна 2 коп.

ПЕРША МІЖВУЗІВСЬКА

Перша міжвузівська конференція по вивчення творчості О. М. Горького відбудеться в Одесі з 27 по 30 жовтня 1962 року. В конфе-

ренції візьмуть участь літературознавці Москви, Росієво-на-Дону, Дніпропетровська, Одеси, Воронежа, Кишиніва, Якутська та багатьох інших міст Радянського Союзу.

На конференції працюватимуть секції: «Горький і становлення соціалістичного реалізму в дожовтневій літературі», «М. Горький і радянська література 20—40-х років», «Горький і радянська драматургія», «Традиції Горького в розвитку радянського роману», «М. Горький та українська радянська література», «М. Горький і зарубіжна література».

Урочисте відкриття конференції відбудеться на першому пленарному засіданні, у Великому актовому залі ОДУ 27 жовтня о 18 год.

БІЛЬШ НІЖ ЗА ЧВЕРТЬ СТОРІЧЧЯ

НАЗУСТРІЧ 45 РОКОВИНАМ ВЕЛИКОГО ЖОВТНЯ

Правда, порівняно невелику кількість студентів і в цьому відношенні перед нами — велика робота, проте студенти працюють в гуртках успішно і з інтересом. Деякі студентські праці було відзначено на університетських і міських оглядах. Цього року було відзначено праці студентів Ковбасюка (англ. відділ), Кришталь (фр. відділ), Васерман і Мітенко (нім. відділ).

Студенти факультету беруть активну участь в громадському і спортивному житті університету.

Згадаємо, що факультет посів друге місце в огляді художньої самодіяльності (без будь-якої допомоги «платних» керівників), перше місце з важкою атлетики, третє місце з художньою гімнастики, четверте місце з волейбола.

Відмінних результатів досягли наші окремі спортсмени: Л. Обиширнов, Т. Вітебська, Туренко та інші.

Хочеться відзначити, що факультет має міцні зв'язки з життям за межами нашого факультету. Вже другий рік всі студенти IV курсу відвідують на півроку в сільські школи, де немає викладачів іноземних мов, і подають велику допомогу школам. Було організовано безкоштовні курси іноземних мов для робітників з виробництва. Викладання великих студентів під керівництвом викладачів. Цього року, на жаль, робота ця не відновилася. Кафедри факультету надають систематичну

допомогу вчителям шкіл міста. На початку 1962 р. за проханням Одеського радиаргспу було прочитано цикл лекцій з теорії мови для викладачів іноземних мов технікумів, а також проведено з ними практичні заняття з розвитку наочних усної мови. Викладачі факультету відвідують в райони для читання лекцій, рецензують учебні програми, посібники, дисертації.

Першочерговим завданням факультету є створення технічної бази викладання іноземних мов. В цій справі ми потребуємо допомоги ректорату та Міністерства.

У світлі постанови Ради Міністрів СРСР «Про поліпшення викладання іноземних мов» колектив нашого факультету досягне значного підвищення якості підготовки викладачів іноземних мов.

Доцент Д. О. КОЖУХАР,
декан факультету
іноземних мов.

ІСТОРИКИ ПИШУТЬ ДИПЛОМНІ

Як швидко минають роки!.. Здається, ми зовсім недавно складали вступні іспити, гаряче обговорювали перше семінарське заняття, розділили першому заліку та екзамену, боляче переживали перші невдачі, з підкресленою урочистістю захищали курсові роботи — перші власні самостійні «праці».

Минали роки, завдяки нашим старшим товаришам — викладачам, ми багато чого взнали, багато чому навчилися. Наші знання, наше вміння працювати з дітьми двічі перевірялося практикою. Практика дає дуже багато. Шкода лише, що занадто короткий строк її проходження. Студенти істфаку переконалися, що краще було б, коли б практика тривала по 2—2,5 місяці.

Тепер для нас, п'ятикурсників, наступив, так би мовити, час звітів. Дипломна робота — одна із форм звіту. Як правило, над темою дипломної роботи студенти починають працювати уже з III курсу. Наші студенти, в переважній більшості, розширяють, доповнюють новим матеріалом курсові роботи, написані на III, IV курсах. Цей метод має свої позитивні сторони. По-перше, працюючи в та-

кій способі, студент має змогу більше опрацювати літературу, зібрати більше необхідних даних, ніж коли б він розпочинав цю роботу лише на V курсі.

По-друге, це дає можливість завершити роботу в точно призначений строк. Це значить, що не буде зайвої поспішності, штурмівщини.

Більшість студентів нашого курсу працюють над дипломними уже з III—IV курсу. Обрано теми, проведено консультації з керівниками дипломних робіт, підібрана необхідна література.

Багато студентів працює над темами, які відображають мужність і героїзм нашого народу у Великій Вітчизняній війні. Студентка Л. Луценко пише дипломну на тему: «Партизанський рух на Чернігівщині в 1941—1943 рр.». Тема ця розроблена порівняно мало. Автор майбутньої роботи володіє багатим фактичним матеріалом, численними документальними даними, фотографіями, і, безперечно, вона зуміє успішно написати і захистити свою дипломну.

Про суворі роки війни, про дні Ленінградської блокади, про геройство і мужність трудящих,

міста-героя розповість у своїй роботі ст. З. Акщенцева. Не менш цікаву роботу про наших герой-чорноморців, про їх подвиги в роках Великої Вітчизняної війни пише, в минулому моряк, В. Туяєв. Тема його роботи: «Подвиг моряків Чорноморського флоту в роках Великої Вітчизняної війни».

Теми дипломних робіт студентів нашого курсу різні — про геройче минуле нашого народу, бурхливі роки громадянської війни, героїчні дії наших земляків-одеситів в період тимчасової окупації австро-угорськими та французькими військами м. Одеси в 1918 р. та багато інших. А студент М. Явний розгляне в своїй дипломній роботі діяльність Одесского раднарспу.

Звичайно, назвати всі теми, над якими працюють наші п'ятикурсники, неможливо та й непотрібно. Всі вони по-своєму цікаві і, безумовно, принесуть значну користь і їх авторам, і нашій науці.

Ю. ВАРБАНЕЦЬ,
ст. V курсу істфаку.

НА БУДІВНИЦТВІ

Невелика група студентів, яка залишилась в Одесі, теж не втрачає марно часу. Поки іх товариші допомагають збирати багатий врожай кукурудзи, ці хлопці дружно трудяться на будівництві в університеті. З найкращого боку зарекомендували себе першокурсники Лопак (філфак) та Владівщук (мехмат), третьокурсники з мехмату Бритавський (ви бачите його на фото) та Легінсков.

Фото П. Башкарьова.

ВІСТІ З ЛАНІВ КОЛГОСПНИХ

В САВРАНСЬКОМУ РАЙОНІ

Біля 500 студентів III-х курсів університету працюють на збиральні кукурудзи та інших сільськогосподарських культур в Савранському районі Одесської області. В усіх колгоспах студентів дуже добре зустріли, розмістили по квартирах, налагодили харчування.

Основна маса студентів приїхала 29-го вересня і одразу ж на другий день всі уже працювали. Колгоспники дуже задоволені роботою студентів. Дуже добре працюють групи українського відділу філфаку (керівники — тт. Запорожець та Ткач) в селі Камінному, істфаку (кер. т. Зінчук) в Плоскому, студенти німецького та французького відділів (кер. — тт. Татаренко та Яцій) в Ранулові, студенти англійського відділу (кер. — тт. Зінов'єва) в Капустяному, хіміки (кер. — тт. Чумаченко та Тихонюк) в Полянецькому, географи (кер. — т. Захаржевський) в Глубочку, біологи (кер. — т. Петрикєва) в Саврані.

Студенти вдало поєднують працю в полі з громадською роботою. Регулярно проходять політінформації. Група хіміків підготувала і провела вечір зустрічі студентів з молоддю колгоспу, на якому дали концерт художньої самодіяльності. Але, на жаль, є факти, які свідчать про недисциплінованість деяких студентів.

Так, погано працювала друга група фізиків III курсу (комсорг — Голованьова, керівник — Ю. Красний). 18 чоловік в день очищало по 2—3 тонни кукурудзи, тобто 1 центнер на чоловіка.

В групі відбулися комсомольські збори. На них був присутній секретар комітету ЛКСМУ І. Кондратюк. Комсомольці серйозно поговорили про свою роботу, піддали суворій критиці ледарів. Було призначено в групі нового керівника. Тов. Максименко більш раціонально організував працю студентів. Студенти Дъогтяров, Ганчов та Кучеренко, які ухилялися від роботи, грубо порушували трудову дисципліну, одержали комсомольські стягнення.

Подібні ускладнення були й у математиків, нижче своїх можливостей працюють студенти російського відділу філфаку.

Однак ці окремі недоліки не можуть змінити загального враження про дружню, злагоджену працю переважної більшості студентів III-х курсів усіх факультетів.

О. БОГАТЬСЬКИЙ,
А. ЛУПОЛОВЕР.

НА 150—200 ПРОЦЕНТІВ

— Ваші студенти-першокурсники працювали дуже добре. Коли виїжджали, голова колгоспу І. О. Черняк від імені всіх колгоспників гаряче подякував їм за відмінну і добросовісну працю.

Це були перші слова, якими зустріли нас в колгоспі «Правда».

Перший день був організаційним.. Розміщались, одержували завдання. Наша норма — за день очищати 7 центнерів кукурудзи.

Вранці з ентузіазмом взялися за роботу. А ввечері, коли підрахували кількість очищеної кукурудзи, виявилося, що майже всі виконали норму на 150—200 процентів. Особливо відзначились Малий, Петруня, Пастухова, Савенкова та ін.

Наши вантажники Латушкін, Костюков, Полубок взяли очищену кукурудзу на елеватор (ст.

Сербка). Вони щодня виконують норму на 200 процентів.

Добре годують нас наші куховарки Катя Кузіна та Люда Привалова.

А. СТАНЧЕВ,
ст. II курсу філфаку.

ЛУНАЄ ПІСНЯ

Лунає пісня над колгоспними полями — працюють студенти. Наш третій український працює на виноградниках. В цілому всі студенти працюють добре. У нас немає студентів, які недобросовісно ставилися б до праці. Студенти Т. Рудова, К. Качан, А. Атаманюк, Свінницька та багато інших працюють особливо добре.

Ми сподіваемся, що виконамо норму раніше строку.

Л. ІЗРАЙЛЄВА,
ст. III курсу філфаку.

В КОЛГОСПІ „ПРОГРЕС“

Наша група біологів третього курсу працює в колгоспі «Прогрес» на очистці кукурудзи.

Нас розмістили по квартирах, влаштувались добре. Перші дні всі хлопці працювали на розвантаженні кукурудзи. А В. Пастернакук працює на тракторі. відвозить кукурудзу від комбайна.

Серед дівчат добре працює В. Шуланська.

7-го жовтня ми всією групою вийшли на недільник. Працювали сумінно і з задоволенням. На харчі не скаржимось. Годують нас добре.

Хочемо закінчити роботу до строкової і швидше розпочати навчання.

В. УРСУЛОВ,
комсорг III курсу біофаку.

РЕПОРТАЖ З КОЛГОСПНОГО ТОКУ

Віта Цвятковський і Михайло Кадар майже не бачать один одного. Безперервно рухається стрічка транспортера.

В руках хлопців лопаті: хлопці подають на транспортер насіння соняшника. Треба швидше провіяти — ішли дощі, насіння зіпсувалося. Зупиняючися, відпочивати не можна, всі рухи автоматизовані. Але Віта встигає зірдка поглянути на товаришів, які працюють поряд. Подобається йому, як працюють Неля Кулібаба, Леся Фурдуй, Подмазко. Добре працюють дівчата. Не відстають від хлопців. І не тільки не відстають. Вони в усьому перші. За це їх люблять і поважають на курсі. Разом з ними працюють і дівчата з французького відділу: Сербурова, Савчук, Подгурська. Навіть важко сказати, хто краще працює: дівчата з німецького чи дівчата з французького відділу.

Швидше, швидше. За спиною уже виросла ціла купа очищеного соняшника. Треба переставити

Все почалося з дороги

Наші пригоди почалися з дороги: зіпсувалася машина. Але спільними зусиллями її відремонтували і останні кілометри ми подолали більш-менш щасливо.

В колгоспі нас зустріли дуже привітно. У відповідь на такий прийом всі студенти з першого ж дня почали перевірювати норму виробітку. Серед інших виділяються студенти Турченко, Соколовська, Цибулько. Цього не можна сказати про Попову, Неклюкову, Бродську та інших, які несумісно ставляться до праці в колгоспі.

Живемо в колгоспі ми і дружно і весело. Часто разом з колгоспною молоддю організовуємо вечори. Ми впевнені, що і після повернення в Одесу ці дружні відносини продовжуватимуться.

В. ЛЕВЕНКО,
ст. III курсу геофаку.

ПРОБЛЕМИ МОЛЕКУЛЯРНОЇ БІОЛОГІЇ

вості та мінливості мікробів, їх екології та взаємозв'язків як між собою, так і з рослинним та тваринними організмами, їх ролі в природі.

Численними спостереженнями доведена генетична природа антибіотиків стійкості у бактерій. Встановлено, що ця стійкість обумовлена зміною послідовності нуклеїдів у молекулах ДНК.

Протягом двох років кафедра мікробіології нашого університету (зав. кафедрою — член-кореспондент АН УРСР, проф. В. П. Тульчинська) проводить дослідження в біології та екології морських мікроорганізмів та їх взаємовідношення з водоростями та безхребетними.

Кафедрою встановлено, що мікрофлора, яка населяє водорості та організми безхребетних, відіграє роль в екології цих організмів.

Встановлено також, що серед мікробів, що населяють водні організми, зустрічаються процентні вітаміні та антибіотики. При повній видові специфіці виділених мікробів вивчається їх генетична спорідненість з неморськими мікроорганізмами, а також з водоростями та безхребетними моря. Проведені дослідження дозволяють вияснити взаємовідношення мікроорганізмів, які пereбувають в морських організмах, з неморськими видами, а також з біоценозами водоростей та безхребетних тварин.

Відомо, що у мікробів та водоростей склад ДНК має таксономічне значення і виявляє зміни від виду до виду.

Безперечно, що дальнє вивчення специфіки, зокрема по лінії нуклеїдної послідовності ДНК та РНК, буде давати все більш і більш можливості для побудови еволюційної систематики та для розкриття філогенетичних взаємовідносин різноманітних видів.

Член-кореспондент АН УРСР проф. В. П. Тульчинська, зав. кафедрою мікробіології,

транспортера. Старанно працюють хлопці. В один бік падає чисте насіння, в другий — сміття і пил.

Р. МУЖАЛОВСЬКИЙ,
ст. III курсу
німецького відділу
факультету іноземних мов.

У селі Полянецьке

Наша група хіміків III курсу працює в колгоспі ім. Шевченка, в другій бригаді. Жителі с. Полянецьке зустріли наш приїзд з радістю, забезпечили нас житлом і всім необхідним. На другий день потрапили на недільник. Всі працювали добре. Працюють в основному на очищенні кукурудзи. Правда, кілька днів ламали соняшник. В неділю були усі на колгоспному весіллі, ходили в ліс. З великою цікавістю оглянули партизанські окопи, доти — залишки війни.

Взагалі, село, люди всім дуже сподобалися. В наступну неділю ми дамо концерт в колгоспному клубі. Зараз посилено готуємося до концерту.

Ми віримо, що колгосп буде задоволений нашою допомогою.

oooooooooooo

Група хіміків.

Чотирнадцять дружніх

Іх було чотирнадцять завзятих, гарячих, дружніх хлопців і дівчат.

Працювали вони в колгоспі «Шлях Леніна», в селі Сазонівці. А називався їх загін — перша зірка першого курсу мехмату. Хоч були вони всі з різних груп, проте здружилися дуже швидко.

Працювали добре, робота так і горіла в їхніх руках. Правда, зразу з незвички трохи втомлювались, боліли руки, потім втягнулися в роботу, і все пішло добре. Дівчата перебирали кукурудзу, а хлопці працювали біля комбайна.

Славно потрудилися члени цієї бригади. Навіть важко сказати, хто з них працював найкраще. Дружно працювали всі члени першої зірки. Так, хлопці, наприклад, виконували dennу норму на 120—130 процентів. Не відстаявали від них і дівчата.

Разом працювали, разом і відпочивали. А скільки було гарячих суперечок, цікавих розмов. Тут говорили про математику, про футбол, музику, літературу. Читали віголосівії Євтушенка, Щипачова. А скільки було проспівано пі-

сень чудовими вересневими вечорами!

Мені здається, що студенти ніколи не забудуть цих прекрасних днів, проведених в колгоспі. Інакше довелось б перекреслити багато цікавого, прекрасного і неповторного в житті.

Л. ВАРИЧ,

ст. I курсу мехмату.

З БАДЬОРИМ НАСТРОЕМ

В селі Пужайково працює третя група фізиків-третіокурсників. Перший тиждень ми працювали на збиральні помідорів. Свою норму виконували. Тепер ми працюємо по групах. Хлопці віють зерно, а дівчата працюють на очищенні кукурудзи. В перший день вони (10 чоловік) очистили 10 тонн кукурудзи. Ще група дівчат вантажить кукурудзу на машини і відправляє її на станцію Балта.

Норму свою ми виконуємо завжди, незалежно від виду праці. Настрой бадьорий.

Г. СЕДОВА.

НАША ТОЧКА ЗОРУ

НАША газета робить дуже добре, що починає дискусію про вивчення іноземних мов. Це дасть можливість багатьом викладачам та співробітникам університету висловити свої думки, поділитись своїм досвідом викладання іноземних мов.

Звичайно, постанова Ради Міністрів дає певний поштовх щодо поліпшення підготовки та підвищення рівня знання іноземних мов радянськими спеціалістами. Але для того, щоб навчити іноземній мові, потрібно користуватись добрими методичними принципами, і цей сам процес навчання мові був побудований, крім лінгвістичних основ, на широкому використанні певних особливостей людської психіки. Викладачі дуже часто забувають, а інколи й не розуміють, що мова — це засіб спілкування, а мовлення — це процес, а будь-який процес в певних умовах передбачає вироблення у людини певного динамічного стереотипу. Не можна вчити засобові спілкування, не приділяючи достатньої уваги самому процесові спілкування. Звісні починаються протиріччя методичного характеру.

Кафедра іноземних мов вважає, що навчити процесові спілкування можна, в першу чергу, шляхом виховання у студентів сміливості. Подібно до людини, яка, щоб навчитися плавати, кидается у воду і пливе, хоч і не один раз ковтає воду, захлинається, і студент повинен відважно кидатись у лінгвістичне море, хоч і з помилками, але говорити.

І тим швидше він буде говорити вірно, чим більше помилок в його мові виправить викладач. Ще ніхто не навчився говорити іноземною мовою в думках, як ніхто не навчився грati, не маючи музичного інструмента. Зовсім інакше ставиться до цього питання кафедра англійської філології.

Обмін думками з цього питання допоможе нам прийти до правильного рішення, але не слід перекручувати факти або невірно їх висвітлювати. В своєму інтерв'ю доц. В. С. Кузнецова говорить, що міністру стояло на такій позиції: «Хай кожний так чи інакше розмовляє іноземною мовою». Це цілком невірно. Ми вважаємо, щоб активізувати навички, необхідно вивчати особливості людської психики. Адже людина дуже часто робить помилки не тому, що вона не знає (хоч і таке буває), а тому, що вона не вміє.

Автоматизму навичок усної мови не можна досягти читанням уривків художніх творів та передказуванням їх близько до тексту. На думку деяких викладачів, головне — це запам'ятати якомога більше моделей мови:

На нашу думку, це прямотакий протилежний підхід до навчання розмовній мові. Переказ текстів на заняттях потрібен, в першу чергу, для вправ у вимові, в оволодінні граматичним матеріалом, лексикою. Але це не головне. Кожний знає, що для того, щоб розмовляти

ти, недостатньо знати граматику, мати багатий запас слів та виразів. Дуже важко почати говорити іноземною мовою, незважаючи на окремі фонетичні та граматичні органи. Ми занадто перебільшуємо труднощі фонетики. Багато викладачів і досі дуже багато часу витрачають на вимову окремих звуків, замість того, щоб учити розмовляти. Але мабуть всі погодяться з нами, що можна дуже добре вимовляти звуки окремо і дуже погано вимовляти їх у реченні.

Якщо ви будете вірно вимовляти звуки, але з невірною інтонацією, вас можуть не зрозуміти. І, навпаки, коли будете вимовляти окремі звуки невірно, а інтонації ваші будуть вірні, то вас легко зрозуміють.

ПЕРЕВАЖНА більшість студентів філфаку — в колгоспі. Пусто в аудиторіях, коридорах. Навчаються лише першокурсники та дипломанти, і то не в одну зміну, а ввечері — вечірники. Однак, в день зустрічі з головним режисером Ленінградського театру комедії, народним артистом СРСР, професором М. П. Акімовим актовий зал був переповнений. Прийшли не лише філологи, тут були викладачі й студенти різних факультетів.

Доцент Б. Я. Барська в кількох словах знайомить присутніх з творчою біографією М. П. Акімова і надає йому слово.

— Останнім часом багато говорять про занепад театру. Дехто вважає, що дальший розвиток кіно та телебачення поступово вигідніше театр, — розпочав свою бесіду М. П. Акімов. — Я з цим ніколи не погоджуся. Людина — істота суспільна. Дивитися виставу, лежачи на дивані, чи сидячи за столом, серед домашніх — це не може її задоволити. В колективі вона зовсім по-іншому сприймає все. Одна справа сидіти вдома і дивитися на екран телевізора, і зовсім інша — в театрі, відчувати, що разом з тобою переживають сотні тобі подібних, що кожне слово хвилює, їх, як і тебе.

— Театр необхідний і для акто-

М. П. Акімов, досить вдало унікає крайностей, часто намагається пом'ягшити різні оцінки, звести їх на жарт. Бували й зовсім несподівані...

— Чи існує гумор? Так, існує. В народі. Я дивуюсь, що у нас ніхто не вивчає серйозно анекdotів. Адже вдалий анекdot — це скарб для театру. Ми не раз були свідками того, що в основі наймініших комедій лежав анекdot. Я перевірено, що з часом у нас будуть навіть кафедри анекdotів...

Питанням немає кінця. Ті, що

в 28 номері нашої газети ми розпочали дискусію про вивчення іноземних мов. Тоді наш кореспондент взяв інтерв'ю у зав. кафедрою англійської філології В. С. Кузнецової (див. № 28, «Про викладання іноземних мов»). Сьогодні з статтею-відповідю виступає зав. кафедрою іноземних мов В. Г. Шатух.

Досягти цього можна, вживаючи певні моделі не лише в аудиторії, а й в звичайних життєвих ситуаціях, і, зокрема, в тих ситуаційних контекстах, де мова, яку вивчає людина, набуває сигнального значення, тобто створюється така життєва ситуація, коли мовлянин не має змоги користуватися рідною мовою.

Саме тоді, на практиці, виявляється дійсні знання мови. Щоб мати таку практику, цей досвід необхідно поширювати за рахунок невимушених ситуацій, в яких студенти та викладачі мають діяти, тобто користуватись іноземною мовою як засобом комунікації.

І ось якраз тут потрібна та сміливість, яку, жартома, можна назвати «лінгвістичним нахабством». Саме вона потрібна людині, щоб відважитись заговорити іноземною мовою. Багато колишніх студентів жалкують, що не наважувалися говорити... «Я ще не вмію добре говорити і тому не хочу, щоб з мене сміялися», «Я боюсь говорити іноземною мовою, бо робитиму помилки» (можна подумати, що він не робить помилок в рідній мові), «Ось навчусь — тоді заго-

ворюю, бо погано говорити мені сочомно» та інш.

Саме цей період (І—ІІ курси) і є тим періодом, коли треба позбутися цієї хвороби. І вилікувати її може «лінгвістичне нахабство», тобто сміливість.

Студент повинен сміливо втрутатися в розмову, як це роблять іноземні туристи. Вони знають 2—3 речення і вже починають з вами розмову на вашій мові, а ви знаєте 100 і «бойтесь» зробити помилку, обмежуючись тим, що слухаєте, як говорити «хтось». Досягти того, щоб студент не «боявся», не реагував хворобливо на зауваження «радників», які часто лише дають поради, а самі мовчать — головне наше завдання.

Щодо кореспондента, який ставив питання на пресконференції Р. Фроста і допускав при цьому елементарні помилки, можна зробити припущення — це могла бути людина, яка дуже добре знала мовні конструкції в аудиторії, але не мала змоги перевірити свої знання в подібній ситуації. Можливо це була її перша спроба використати іноземну мову як засіб спілкування: ситуація складна, кореспондент хвилювався, і не дивно, що людина допустила елементарну помилку. Він наважився поставити питання і в подібній ситуації більше не помилиться. В усікому разі, він зробив набагато краще, ніж той, кореспондент, який дуже добре знат конструкції, але «не наважився» і тут використати їх на «практиці» (якщо таий кореспондент там був).

Ось чому викладачі кафедри іноземних мов докладають всіх зусиль, щоб при наявності тієї маленької кількості годин, які вони мають у своєму розпорядженні, прищепити студентам основні на-

вички розмовної мови. Це робиться за рахунок нових форм роботи з студентами та ігор. Крім найрізноманітніших вправ у аудиторії, викладачі виносять заняття за межі аудиторії, перевіряють знання студентами учбового матеріалу та «вміння» вірно користуватися ним в природних умовах.

Так, наприклад, студенти на свіжому повітрі практично користуються фотоапаратом, «роблять» знімки та розповідають про його оптику іноземною мовою (у ст. викл. В. Г. Соломонова), після опрацювання теми «музей» студенти виступають в ролі «гідів» у Музеї західного та східного мистецтва (у ст. викладача Л. М. Сенчекін), дають пояснення. Група студентів, після опрацювання теми «місто», робить екскурсію по місту (у викладача О. Г. Плонської), звичайно користуватися довідником і т. ін.

Студенти відвідують театри, кіно, щоб повправлятися у вживанні вивчених в аудиторії виразів та зворотів в природній ситуації (у викл. З. М. Серебренникової).

(Закінчення на 4 стор.)

КЛУБ ЕТИКИ

А потім з усіх боків посипалися питання:

— Над чим працює ваш театр тепер?

— Ваше ставлення до А. Райкіна, до вистав Г. Товстоногова?

— Чи існує, на вашу думку, гумор в наш час?

— Ваша думка про кінофільм «Люди и звері»?

— Як Ви розцінюєте останні п'єси Софонова? Чим можна пояснити його співдружність з театром ім. Вахтангова?

— Чи подобаються Вам ранні твори Еренбурга?

— Чому, на Ваш погляд, фільм «Голий острів» йде в напівпустому залі?

— Що Ви можете сказати про вистави одеських театрів?..

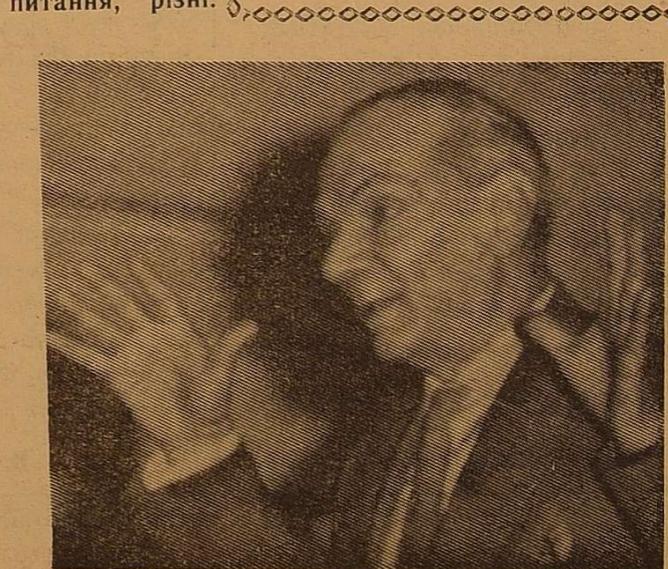
Відповіді, як і питання, різні.

Р. ПАВЛОВА.

Фото Р. Ісаханова.

сидять в перших рядах, не встувають передавати записки. Але час уже закінчується. На сцену піднімається з чудовим букетом квітів п'ятикурсниця Н. Шеленіна:

— Велике спасибі Вам, Миколо Павловичу! Ми з нетерпінням чекатимемо на приїзд Вашого театру до Одеси. Приїздіть лише пошидше, щоб і ми, п'ятикурсники, встигли подивитися ваші вистави!

ПЕРШІ НОМЕРИ

Писати про стіннівки фізиків чи математиків важко. Чому всі вважають, що цікаві, смішні замітки можуть бути лише у філологів — то, мовляв, іх фах. Це, звичайно, невірно. Тим більш, що у філологів газети не завжди цікаві й смішні. Але правди ніде діти: таки перші номери «Советского математика» та «Советского физика» написані сухо. Підібрано цікавий, свіжий матеріал, різноманітна тематика, але замітки чомусь схожі одна на одну.

«Советский математик» спрощає, правда, краще враження. Тут все на своєму місці, упорядковане. Кожний автор хоч намагається писати по-своєму, без штампів. Питання піднімаються в газеті цікаві і вагливі. В замітці «Отдыхать интереснее» В. О. Кононов спрощає робить закид комсомольському бюро, цілій армії культургів, пропонує розширити культурну роботу, організовувати цікаві екскурсії на заводи і фабрики міста, поїздки до Севастополя, Кишинева.

Ю. М. Шмандін в своїй замітці підсумовує наслідки минулого навчального року, серйозно ставить питання про трудову дисципліну на курсах, про погане відвідування лекцій. Цікавий матеріал подається в замітках «ОГУ — родина кіно», «Нове в університеті», в підбірці «Занимательные факты».

Дивує лише, що важливий матеріал «Руки пропоють Куби!» вміщено десь внизу, і жодним словом не згадуються мітинги, що проходили в університеті, та й, мабуть, на мехматі. Правда, число в газеті не проставлене, можливо, вона вийшла раніше.

«Советский физик» значно слабший... Не можна сказати, що в газеті подано нецікавий матеріал. Але написаний він так, що читати його нецікаво. А фізики охоплюють широке коло питань. Тут є і про колгоспні справи, і про спорт на фізфакі, і про нові групи, які навчатимуться в університеті в років і після закінчення працюватимуть в школах з англійською, німецькою чи французькою мовами навчання, є й роздуми ст. II курсу Розен-

фельда про успішність та дисципліну на курсі (до речі, здається, що заголовок статті не зовсім вдалий), і про літній відпочинок студентів, непоганий купчик гумору.

Але мова окремих статей погана, думки викладаються плутано і нудно, багато стилістичних огоріхів, не кажучи уже про штампи. «Перлів» типу: «дорог без троп», «Слазить на гору святу», «Обсаждаю вопросы разделения на специализации» і подібних в газеті чимало.

До речі, хочеться сказати і про «Бойовий листок» студентів 4 групи II курсу. Назва говорить сама за себе. Але матеріал вміщено зовсім не боївий. Не зрозуміло, навіщо потрібно було його випускати. Віршки — слабенькі, звернені до всіх взагалі і ні до кого конкретно, беззуба критика. Навіть вірши:

На англійському языке
Рот не держат на замке!
Говорят, шумят, смеются,
И когда ж они уймутся?

— навряд чи щось змінить.

НАША ТОЧКА ЗОРУ

(Закінчення. Поч. на 3 стор.).

Не легко організувати зі студентами (та й з викладачами) активну гру іноземною мовою, але це дуже вдало робить ст. викладач Л. К. Стасенко.

Немає змоги говорити про саму методику, але всі викладачі прагнуть ставити як студентів, так і себе в звичайні природні умови, намагаються виробити в поведінці динамічний стереотип в різних життєвих ситуаціях. Це значно важче зробити, ніж дати студентам певні лінгвістичні знання. Саме тут трапляється нагода прак-

тично допомогти студентові, а не рідко і самому собі. позбутися тієї нерішучості, боязності, які так поширені між нами.

Щоб досягти бажаних результатів, багато що треба змінити у своїй роботі, не тільки студентам, а й викладачам — викладачам вузів, вчителям шкіл. Розміри однієї статті не дозволяють мені зупинитись і на цьому важливому питанні, але непогано було б, щоб наша газета провела дискусію саме про підготовку викладачів іноземних мов.

В. Г. ШАТУХ
зав. кафедрою
іноземних мов.

ню. Кухонні пари теж не сприяли збереженню фрески.

У 1796 році, коли Мілан захопили війська генерала (тоді ще генерала!) Наполеона Бонапарта, в трапезні французькі драгуни влаштували конюшню, розпалювали вогнище. Потім перетворили монастир у тюрму.

Але генерал Бонапарт, що любив показувати свою великоліність, наказав очистити трапезну.

Вперше побачивши знамениту фреску, він був вражений майстерністю геніального італійця! Генерал вигнав з трапезної солдатів і замкнувся там. Декілька годин провів Бонапарт перед фрескою. А потім поставив біля входу в трапезну варточки. Сили схилилися перед силами мистецтва. Так говорить легенда.

Минали роки. Час робив своє — фреска руйнувалась все більше і більше, і всі зусилля реставраторів були даремні. А коли над Європою пронісся воєнний ураган другої світової війни, творіння великого флорентійця спіткало нове випробування. Задушливо серпневої ночі 1943 року на монастир упала фугасна бомба з американського бомбардувальника. В купі цегляного щебню перетворила вона знамениту трапезну. Але серед червоних, ніби крові уламків цегли, ніби нічого не сталося, стояла єдина уціліла стіна трапезної з фрескою Леонардо да Вінчі. Сили війни схилилися перед силами мистецтва.

Це справжня подія недавнього минулого. Це вже не легенда.

...Зараз трапезна відбудовується, а фреска Леонардо да Вінчі — безсмертна «Таємна вечеря» реставрується.

Вона житиме.

А. ЖИТИЦЬКИЙ.

(«Харківський університет», № 55)

ВІКИ, ВІЙНИ І МИСТЕЦТВО

P
R
Y
E
K
C
P
B
A
I
S
T
H
I
O
G
O

Коли говорять про великі твори мистецтва минулого, звичайно згадують історію створення цього шедевру. Згадують легенди і перекази, витягують на білій світожовкі архівні документи, в яких повідомляється що-небудь про подію, яка наштовхнула майстра на думку написати картину або оживити шматок холодного мармуру. А інколи легенди розповідають про незвичайні і звичайні речі і людей, чие життя лягло в основу художнього задуму.

Не всі, звичайно, легенди і документи говорять «о делах давно минувших днів, преданях старини глубокої», що мали місце не пізніше року створення безсмертного шедевру.

А що стало з ними потім? Неваже картина чи скульптура живе лише до того часу, поки майстер працює над нею, а потім перетворюється в холодний «продукт епохи»?

Ні, ні і ні. Гірший доказ цьому — прекрасне життя, чудового творіння великого флорентійця Леонардо да Вінчі — знаменитої «Таємної вечери».

«Таємна вечера» — це дивна за свою простотою і талановитістю картина Леонардо да Вінчі — одного з найбільших майстрів італійського Відродження, так званого «Високого Ренесансу», написана на стіні трапезної (італійні) монастиря Санта-Марія делла Грація в Мілані. Картина ця написана в найважкій техніці живопису — це фреска. Фреска — картина, писана прямо на стіні, по сирій штукатурці.

Трапезна міланського монастиря, збудована відомим архітектором Браманте, була видовженим прямокутним приміщенням, створим за задумом і чітким за виконанням. На торцевій стіні трапезної, напроти вхідних дверей Леонардо повинен був написати картину на сюжет біблейського передку про останню зустріч Ісуса з своїми учнями — 12-ма апостолами. Під час цієї зустрічі, таємної вечери, як її називають, уперше стало відомо про зрадництво Іуди.

До Леонардо да Вінчі за цю тему брались багато художників, у тому числі і такі майстри, як Андреа дель Костано і Доменіко Гірландайо. Але цю тему вони вирішували умовно і традиційно, особливо в композиції.

Всі персонажі картини звичайно розташовувались сурово симетрично групою, зовнішній вигляд їх не був індивідуалізований.

Леонардо підійшов до цієї теми інакше. Його фреска — це пристрасна і правдива розповідь про

людські почуття і пристрасті; його персонажі — це насамперед люди — живі люди схильовані, здивовані, злякані. Кожний з них реагує на страшну звістку — про зрадництво одного з них — по-різному, в залежності від свого характеру, темпераменту.

Як правило, Леонардо да Вінчі працював дуже повільно, часом цілий день не відходячи від стіни, а інколи протягом місяця не підходив до картини. Пріор (наставник монастиря) був дуже цим незадоволений. А втім, його незадоволення викликалось ще й тим, що коли фреска була майже готова, Леонардо залишив незакінченими два фрагменти — голову Христа і голову Іуди. Художник шукав найбільш характерні риси цих образів, але попові це було незрозуміло. Пріор так набрид Леонардо, що звичайно тихий і незлопам'ятний художник відомив йому дуже оригінальним способом: коли фреска була вже закінчена, деякі монахи стали із страхом шепотіти по кутках, що похмурій Іуда-зрадник дуже нарадує їм... отця настоятеля. Так говорить легенда.

Уже протягом декількох віків «Таємна вечера» Леонардо да Вінчі є об'єктом уважного спостереження реставраторів і мистецтвознавців. Справа в тому, що Леонардо експериментував з фарбами, записуючи шар спеціальної фрескової фарби олійно, і це привело до появлення картини ще за життя художника. Монахи, яким не подобалася велика картина, не придумали чого іншого, як пробити двері прямо в картині, щоб зручніше було ходити на кух-

В бесіді з консулом

Перебуваючи кілька днів у Одесі, генеральний консул Польської Народної Республіки на Україні Ванда Михалевська відвідала наш університет, де зустрілася із студентами-філологами — членами гурту польської мови.

Під час зустрічі студенти розповіли про роботу свого гуртка, поділившись планами на майбутнє. В свою чергу В. Михалевська розповіла про Польщу, про варшавських студентів, про сучасне польське мистецтво. Вона відповіла також на численні запитання.

— Чи можемо ми налагодити контакт з польськими студентами? — запитали гуртківці. Чи можливо, щоб польські друзі приїхали до нас для мової практики, а ми потім відвідали б Польщу?

— Звичайно, можна, — відповіла

консул. Цим питанням займається організація «Супутник», яка має свої представництва в Москві та Києві. Влітку цього року багато польських студентів відпочивали в Криму, де навіть давали концерти, які користувалися популярністю... Вам треба написати до Києва; можна також написати до Варшавського університету, щоб вони зного боку теж виступили з ініціативою з приводу такого обміну.

На закінчення Ванда Михалевська передала прізвіт всім студентам університету і подарувала гуртківцям цінний альбом з видами Польщі.

В. ЛОМАКОВ.

Редактор М. ПАВЛЮК.

«За наукові кадри», орган парткома, ректората, комітета ЛКСМУ і профкома Одеського губернського університету ім. І. І. Мечникова, гор. Одеса.

БР 05221.

Адреса редакції: Одеса, вул. Щепкіна, 12. К. 16. Друкарня ОДУ ім. І. І. Мечникова,

Зам. 1587—1000.